ECLI:LV:AT:2020:0708.C68329419.10.L
Lieta Nr. C68329419, SPC-10/2020
Civillietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2020.gada 8.jūlijā

Senāts šādā sastāvā:
senators referents Aivars Keišs,
senatore Ļubova Kušnire,
senatore Inta Lauka

izskatīja rakstveida procesā Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta virsprokurora protestu par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 2.septembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 16.aprīļa spriedumu pasludināts /pers. C/ fiziskās personas maksātnespējas process.

Maksātnespējīgās fiziskās personas /pers. C/ maksātnespējas procesa administratore Ieva Puriņa 2019.gada 14.augustā Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā iesniedza pieteikumu par bankrota procedūras pabeigšanas apstiprināšanu un saistību dzēšanas procedūras pasludināšanu.

Minētajā tiesā 2019.gada 15.augustā saņemts maksātnespējīgās fiziskās personas /pers. C/ pieteikums, kurā lūgts apstiprināt bankrota procedūras pabeigšanu, saistību dzēšanas plānu un uzsākt saistību dzēšanas procedūru.

[2] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 2.septembra lēmumu apstiprināta maksātnespējīgās fiziskās personas /pers. C/ bankrota procedūras pabeigšana, apstiprināts saistību dzēšanas plāns un pasludināta saistību dzēšanas procedūra.

Lēmumā attiecībā uz saistību dzēšanas plānu norādīti šādi motīvi.

Parādnieka saistību dzēšanas plāns sastādīts atbilstoši Maksātnespējas likuma 154. un 155.panta noteikumiem. Lietā nav ziņu, ka kreditori par saistību dzēšanas plānu būtu cēluši iebildumus. Līdz ar to parādnieka saistību dzēšanas plāns ir apstiprināms.

[3] Par minēto lēmumu Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta virsprokurors iesniedza protestu, kurā lūdza noprotestēto lēmumu atcelt sakarā ar būtiskiem materiālo un procesuālo tiesību normu pārkāpumiem.

Protestā norādīti šādi argumenti.

Parādnieks saistību dzēšanas plāna termiņu atbilstoši Maksātnespējas likuma 155.panta ceturtās daļas 1.punktam noteicis uz vienu gadu.

Saskaņā ar saistību dzēšanas plānu, pabeidzot parādnieka bankrota procedūru, neapmierināto kreditoru prasījumu kopējā summa būs 13 799,42 EUR, no kuras 20 procenti ir 2759,88 EUR. Plānā parādnieks paredzējis savus ikmēneša ienākumus 670 EUR, no kuriem ? daļa ir 223,33 EUR. Parādniekam izmaksājot kreditoriem 223,33 EUR mēnesī, viena gada un sešu mēnešu laikā tiktu samaksāti 4019,94 EUR, tas ir, summa, kas pārsniedz 20 procentus no nesegtajām saistībām.

Tiesa, apstiprinot saistību dzēšanas plānu, nepamatoti nav apsvērusi, vai šajā gadījumā nav piemērojams Maksātnespējas likuma 155.panta trešās daļas 2.punkts, kurš paredz saistību dzēšanas plāna termiņa noteikšanu uz vienu gadu un sešiem mēnešiem, sedzot vismaz 20 procentus no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas.

Tādējādi tiesa nav ievērojusi Civilprocesa likuma 363.^{31} panta trešo un piekto daļu, jo nav pārbaudījusi saistību dzēšanas plāna atbilstību likuma prasībām un apstiprinājusi saistību dzēšanas plānu, kas ir pretrunā ar normatīvajos aktos paredzēto noregulējumu.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījis lietas materiālus un novērtējis Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta virsprokurora protestā norādītos argumentus, Senāts atzīst, ka protests ir pamatots.

[4.1] Atbilstoši Maksātnespējas likuma 155.panta pirmajai daļai fiziskās personas saistību dzēšanas plāna īstenošanas termiņu parādnieks nosaka, ņemot vērā paredzamos ienākumus saistību dzēšanas procedūrā.

Civilprocesa likuma 363.^{31} panta pirmā daļa noteic, ka, apstiprinot bankrota procedūras pabeigšanu, tiesa vienlaikus izskata jautājumu par saistību dzēšanas plāna apstiprināšanu. Minētā panta trešajā daļā tiesai noteikts pienākums pārbaudīt saistību dzēšanas plāna atbilstību likuma prasībām, proti, vai tas atbilst Maksātnespējas likuma 154. un 155.pantam. No minētā izriet, ka tiesai jāpārbauda parādnieka izvēlētā saistību dzēšanas plāna īstenošanas termiņa atbilstība Maksātnespējas likuma 155.pantam. To apstiprina Augstākās tiesas judikatūra (sk. *Augstākās tiesas 2016.gada 9.decembra lēmumu lietā Nr. SPC-15/2016 (C31275015), Augstākās tiesas 2018.gada 4.jūlija lēmumu lietā Nr. SPC-7/2018 (ECLI:LV:AT:2018:0704.C24091317.4.L)*).

[4.2] Konkrētajā gadījumā maksātnespējīgās fiziskās personas /pers. C/ saistību dzēšanas plānā norādīts termiņš – viens gads no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 155.panta trešās daļas 2.punktu, ja parādnieks saistību dzēšanas procedūras laikā no savas gribas neatkarīgu apstākļu dēļ nav spējīgs segt šā panta otrajā daļā noteikto saistību apmēru (50 procentus no kopējām saistībām), saistību dzēšanas plāna termiņš nosakāms viens gads un seši mēneši no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, ja saskaņā ar parādnieka vērtējumu saistību dzēšanas

procedūrā viņa ienākumi būs pietiekami, lai segtu vismaz 20 procentus no kopējām saistībām, kuras paliek pēc bankrota procedūras pabeigšanas.

Savukārt šā panta ceturtās daļas 1.punkts, kuru piemērojis parādnieks un pret kuru nav iebildusi tiesa, paredz, ja parādnieks saistību dzēšanas procedūras laikā no savas gribas neatkarīgu apstākļu dēļ nav spējīgs segt šā panta otrajā un trešajā daļā noteikto saistību apmēru, fiziskās personas saistību dzēšanas plānā paredz, ka kreditoru prasījumu segšanai tiks novirzīti līdzekļi vienas trešdaļas apmērā no parādnieka ienākumiem pēc nodokļu samaksas, bet ne mazāk kā vienas trešdaļas apmērā no vienas minimālās mēnešalgas mēnesī pirms nodokļu samaksas, un saistību dzēšanas plāna termiņš nosakāms viens gads no saistību dzēšanas procedūras pasludināšanas dienas, ja parādnieka kopējās saistības pēc bankrota procedūras pabeigšanas nepārsniedz 30 000 *euro*.

Tiesai, lemjot par saistību dzēšanas plāna apstiprināšanu, vajadzēja pārliecināties, vai konkrētajā gadījumā, ņemot vērā pēc bankrota procedūras atlikušo saistību apmēru un parādnieka plānotos ienākumus, nepastāv Maksātnespējas likuma 155.panta trešās daļas 2.punktā norādītie apstākļi, proti, vai parādnieka ienākumi viena gada un sešu mēnešu laikā ļauj viņam segt vismaz 20 procentus no kopējām saistībām.

Tiesa minētos apstākļus nav vērtējusi un nepareizi piemērojusi Maksātnespējas likuma 155.panta ceturtās daļas 1.punktu, tādējādi pārkāpjot Civilprocesa likuma 363.^{31} panta trešo daļu.

[5] Apkopojot iepriekš norādīto, Senāts atzīst, ka Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 2.septembra lēmums nav pamatots, tādēļ tas atceļams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 474.panta 2.punktu un 485.pantu, Senāts

nolēma:

atcelt Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 2.septembra lēmumu un nodot maksātnespējas procesa administratores Ievas Puriņas pieteikumu un maksātnespējīgās fiziskās personas /pers. C/ pieteikumu jaunai izskatīšanai tai pašai tiesai.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senators A. Keišs

Senatore Ļ. Kušnire

Senatore I. Lauka